ARCHIWUM UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ZESPÓŁ:

Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945

SYGNATURA:

WF II 504 – Teczki akt doktorskich podania o dopuszczenie do egzaminów ścisłych, ocena pracy, załączniki 1860-1945

SYGNATURA OBIEKTU:

WF II 504 – Molendziński Kazimierz

DIGITALIZACJA:

Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego

2015 r.

<table>
<tr><td>1. NR ARCHIWUM:
805</td><td colspan="2">2. NAZWA ARCHIWUM:
Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego</td></tr>
<tr><td colspan="3">3. NAZWA ZESPOŁU:
Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945 (WF II)</td></tr>
<tr><td>4. NR ZESPOŁU:
17</td><td colspan="2">5. SYGNATURA OBIEKTU:
WF II 504 – Molendziński Kazimierz</td></tr>
<tr><td colspan="2">6. LICZBA STRON/KART:
16</td><td>7. LICZBA SKANÓW:
16</td></tr>
<tr><td>8. DATA WYKONANIA:
2015</td><td>9. NAZWA PRACOWNI:
Archiwum UJ</td><td>10. WYKONAWCA KOPII CYFROWYCH:
Jacek Urbanowicz</td></tr>
<tr><td colspan="3">11. UWAGI:
-</td></tr>
</table>

1

Do

Dziekanatu Wydziału Filozoficznego
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie.

Kazimierza Molendzińskiego,
asystenta Studjum Hist. U.J.,
zam. przy ul. Krowoderskiej 8,
obecn. Jelcat. pokój 316.

Podanie

Proszę o dopuszczenie mnie do egzaminów na stopień doktora filozofji z zakresu historji Sztuki, jako przedmiotu głównego i historji literatury rosyjskiej, jako przedmiotu pobocznego. Do podania załączam pracę p.t. „Klasztor pofranciszkański w Międzyrzecu Ostrogskiem," a nadto następujące papiery: 1. metrykę, 2. świadectwo dojrzałości, 3° absolutorjum, 4° życiorys.

K. Molendziński

Kraków dn., 7/III. 1932 r.

Wszystkie dokumenty odebrałem.

K. Molendziński

Kraków, dn. 27/II 33

Praca została oddana
Prof. Molemu dnia
13.V. 1933

WYDZIAŁ FILOZOFICZNY
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE.
L. 473/32

4

W Krakowie, dnia 8 marca 1932 r.

JWPanom Profesorom:

drowi Molé'mu

" Szydłowskiemu

przesyłam podanie Kazimierza Molendzińskiego z prośbą o wydanie opinji na piśmie czy na podstawie załączonej pracy można kandydata dopuścić do rygorozów.

Dziekan Wydziału Filozoficznego:

W. Szafer

Promocja odbyła się dn. 2/XII 1932
Rektor: Prof. Kutrzeba
Promotor: " Molé
Dziekan: " Jachimecki

Życiorys.

Urodziłem się dnia 1 marca 1903 roku w Szuszy na Kaukazie (Azerbajdżan). Do gimnazjum zostałem umieszczony w Ekaterynodarze nad Kubaniu. W r. 1918 wróciłem do Polski i zostałem przyjęty do szkoły realnej ks. S. Wiklewskiego w Warszawie. Po odbyciu ośmioklasowej szkoły wojskowej w r. 1920, wstąpiłem ponownie do wspomnianej szkoły, którą ukończyłem w r. 1922. Studja wyższe rozpocząłem w Uniwersytecie Warszawskim pod kierunkiem profesora Zygmunta Batowskiego. W r. 1925-26 bawiłem we Francji, uczęszczając do Uniwersytetu paryskiego. Po powrocie do Polski przeniosłem się do Krakowa i kontynuowałem swe studja pod kierunkiem prof. W. Molé. Absolutorjum uzyskałem w Uniwersytecie Jagiellońskim. Obecnie jestem asystentem Studjum Słowiańskiego U. J. przy Katedrze prof. W. Molé.

Kazimierz Moleński

Kraków, dn. 7.III 1932 r.

Do

Dziekanatu Wydziału Filozoficznego U.J.

w Krakowie

Asystent młodszy seminarjum historji sztuki narodów słowiańskich p. dr Kazimierz Molendowski dołączył swojego czasu do swej rozprawy doktorskiej p.t. „Klasztor pofranciszkański w Międzyrzeczu Ostrogskim" materjał ilustracyjny, t.j. liczne plany i zdjęcia fotograficzne. Wśród tego materjału znajdują się unikaty, np. zdjęcia cerkwi w Ostrogu, zrobione jeszcze przed jej odnowieniem. Ponieważ z jednej strony materjał ten potrzebny jest p. Molendowskiemu do opublikowania pracy, a z drugiej strony chciałbym w moim seminarjum przeprowadzić ćwiczenia nad temi zabytkami, proszę uprzejmie o oddanie tego materjału ilustracyjnego na przechowanie do Seminarjum historji sztuki narodów słowiańskich U.J. Jeśli jest to konieczne, może być ten materjał po jakimś czasie oczywiście zwrócony Dziekanatowi.

Kraków, dn. 12/XII. 1932.

Wojsław Molè
prof. Univ. Jag.

Zezwalam
Zdzisław Jachimecki
13/XII. 1932

Ocena pracy doktorskiej p. Kazimierza Molendzińskiego p.t.
„Klasztor pofranciszkański w Międzyrzeczu Ostrogskim".

Zabytek, stanowiący temat pracy, zasługuje w każdym razie na osobną monografję jako dokument z dziejów budownictwa a zarazem i kultury na Kresach Wschodnich, gdzie schodziły się z sobą świat rusko-bizantyński i polsko-zachodni, a czasem, jak właśnie w tym wypadku, kolejno na tym samym utworze zostawiły piętno swojego działania.

Wzniesiony ten klasztor, którego najważniejszą część stanowi pierwotna cerkiew ruska, później „przelatynizowana" przez franciszkanów, by później – w 19 w. – [illegible] raz popaść bizantynizacji, stanowi, wraz z całem architektonicznem otoczeniem, niecodzienną kolejną mieszaninę stylów i przeróbek. Wobec tego autor miał do rozwiązania zadanie stosunkowo niełatwe; nie ma dotychczas żadnego naukowego opracowania zabytku, nie ma też dostatecznego materjału źródłowego i archiwalnego, na którym mógłby się w swej pracy opierać, – jednakowoż należy przyznać, że wszystko, do czego wogóle można było dotrzeć, uwzględnił i wykorzystał.

Układ pracy jest dobry. Po wstępie o dzisiejszym stanie badań i rozdziale o miasteczku Międzyrzeczu Ostrogskim, zawierającym jego charakterystykę i historję, zebrane są w rozdziale drugim wszystkie wiadomości (zresztą bardzo skąpe) o konwencie franciszkańskim, zniesionym przez władze rosyjskie w 1866 r. Następuje najbardziej wartościowa część pracy: dokładny opis świątyni, klasztoru i otoczenia, ~~z bez~~ oparty – z braku opracowania zabytku jako dzieła architektury – na własnych badaniach autopsyjnych oraz na krytyce rysunków i zdjęć pomiarowych inż. Siennickiego. W dalszym ciągu autor przechodzi do dziejów budowy klasztoru, dzieląc je na okresy przedfranciszkański, franciszkański i pofranciszkański. Co do cerkwi, pochodzącej z okresu pierwszego, autor udowadnia, że powstała – wzorowana na soborze w Ostrogu – ok. 1530–39 r.; próbuje też dać pewną rekonstrukcję jej pierwotnych rysów.

W okresie drugim powstały wszystkie, poza cerkwią, części zabudowań (1608-12), w XVIII w. kruchta, w XIX w. dzwonnica. W ostatnich dwóch rozdziałach mowa jest o zasadniczych kierunkach dociekań genetycznych oraz o fundatorach i budowniczych. Słusznie jest podkreślone bliskie pokrewieństwo form architektonicznych cerkwi międzyrzeckiej z soborem w Ostrogu i odrębność tych obu zabytków wśród budownictwa na ziemiach polskich. Typ ich wiąże autor z architekturą moskiewską, z którą mógł się zapoznać fundator soboru w Ostrogu, ks. Konstanty I Ostrogski podczas swojego pobytu w niewoli moskiewskiej (1499-1503). Pochodzenia szczegółów gotyckich w tej budowli autor bliżej nie ustala. Z architektury okresu franciszkańskiego wyprowadzone są obydwa budynki mieszkalne, które autor uważa za przeniesiony na grunt budownictwa klasztornego typ polskiego dworu murowanego; opiera to twierdzenie na porównaniu z dworem obronnym w Gojcieniszkach z r. 1611 i określa ten styl jako „gotyk stylizowany w duchu renesansu".

Jak już zaznaczyłem, najbardziej wartościowe jest dokładne zbadanie i opis zabytku. Widać, że autor dobrze zrozumiał znaczenie badanego materyału. Wszystko sam dokładnie zbadał, wiele nowego odkrył i mógł przez to dokładnie ustalić charakter i chronologię poszczególnych faz zabytku, oraz zająć krytyczne stanowisko wobec dotychczasowych zdjęć pomiarowych. Wykazał wogóle umiejętność zdobywania nowych materyałów (np. fotografji soboru w Ostrogu z czasu przed jego odnowieniem). Historya budowy, przez autora skonstruowana, jest niewątpliwie dobrze uzasadniona. Mniej zadowalające jest natomiast określenie pochodzenia typu cerkwi w Międzyrzeczu i soboru w Ostrogu z architektury moskiewskiej. Jest to powiedzenie zbyt ogólnikowe i mało mówiące, gdyż w samej Moskwie wzorów tego typu niema, a to, co autor mówi o dziejach świątyni pięciogłowej, jest z jednej strony bardzo powierzchowne, a z drugiej wogóle niczego nie wyjaśnia. Coprawda — trzeba przypuścić, że jest w tem luka, którą mogłyby zapełnić dopiero bliższe badania nad centrami architektury rosyjskiej XV i XVI w. poza Moskwą i ich promieniowaniem na architekturę cerkiewną na Litwie, zwłaszcza na Wilno, — a dalej, że jest to teren mało zbadany i że w dzisiejszych warunkach autor nie mógł ~~[illegible]~~ dużo zrobić w tym kierunku, ale należało

jednak trochę głębiej wniknąć w zagadnienia dziejów budownictwa cerkiewnego. Zbyt pobieżnie są również naszkicowane związki między zabudowaniami okresu franciszkańskiego a architekturą polsko-zachodnią owego czasu.

Są to niewątpliwie braki, ale zważywszy, że praca jest pierwszym naukowem opracowaniem tego cennego zabytku, w której autor przychodzi do samodzielnych wyników, wykazując opanowanie samodzielnej pracy naukowej i dobrą znajomość wchodzących w ten zakres problemów i materjałów,

uważam pracę za dostateczną i wnoszę o dopuszczenie pana kandydata Molendzińskiego do rygorosów ustnych.

Kraków, dn. 25/IV. 1932.

Wojsław Molè,

prof. Uniw. Jagiell.

Zaletą pracy p. Molendzińskiego jest dokładny i rzeczowy opis zabytku, oparty o skrupulatnie na miejscu przeprowadzone badania. Dążenie do ścisłości i rzeczowości w ustosunkowaniu się do przedmiotu, sprowadziło brak subtelniejszego wniknięcia w wartości czysto artystyczne. Poszukiwanie genezy zabytku i pozostająca z tem w związku analiza porównawcza przeprowadzone są dość powierzchownie. Niemniej jednak praca świadczy, że autor dobrze się orjentuje w zadaniach i metodzie historji sztuki, to też uważam ją za dostateczną, przyłączam się do wniosku prof. Dra Molégo o dopuszczenie kandydata do rygorozów.

Kraków 21 maja 1932

Prof. Dr. Tadeusz Szydłowski

WYDZIAŁ FILOZOFICZNY
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE.
L. 1211/32

13

PROTOKÓŁ

dwu-godzinnego rygorozum z historji sztuki i historji literatury rosyjskiej/ z p. Kazimierzem M O L E N D Z I Ń S K I M, odbytego dnia 9. czerwca 1932 r.

O b e c n i:

Przewodniczący: Dziekan Prof. dr. Szafer

Egzaminatorowie: " " Mole

" " Lednicki

" " Szydłowski

Egzamin rozpoczął o godz. 10 Prof. dr. W. Mole

i egzaminował do godz. 10.45 następnie egzaminował Prof. dr. Szydłowski

do godz. 11 30 w końcu egzaminował Prof. dr. Prof. Lednicki

do godz.

Komisja Egzaminacyjna uznała wynik egzaminu za: dostateczny.

d. j. w.

Szafer

W. Mole

Lednicki

Szydłowski wynik dostateczny

WYDZIAŁ FILOZOFICZNY
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE.
L. 2824/32

15

PROTOKÓŁ

jedno-godzinnego rygorozum z filozofji z p. Kazimierzem MOLENDZINSKIM
odbytego dnia 26. listopada 1932 r.

Obecni:

Przewodniczący: Dziekan Prof. dr. Jachimecki
Egzaminatorowie: " " Heinrich
" " Garbowski

Egzamin rozpoczął o godz. 12.30 Prof. dr. Heinrich
i egzaminował do godz. 13.00 następnie egzaminował Prof.
dr. Garbowski do godz.

Komisja Egzaminacyjna uznała wynik egzaminu za: dostateczny
d. j. w. większością głosów

Podpisy:

[illegible]
[illegible]
T. Garbowski